

Den kristna nationalismen bakom Trumps bibelläsning

Det är ingen slump att presidenten läser Krönikeboken

JOEL HALLDORF

APR 23

Donald Trumps relation med de kristna väljarna skakar efter hans AI-bild på sig själv som Jesus, och konflikten med påven – händelser som fått även trogna supportrar att reagera.

Därför kommer det lägligt att han just nu deltar i ett amerikanskt så kallat bibelmaraton, där man läser igenom hela Bibeln på sju dagar.

Det är ingen slump, och det är inte heller valet av text. Vita huset har redan publicerat en video där presidenten läser Andra Krönikeboken 7:11–22.

Texten som Trump läser handlar om hur Gud talar till kung Salomo efter att han har färdigställt Jerualems tempel. Budskapet är att Gud kommer välsigna Israel om de är trogna mot Gud – men om de viker av från Guds vägar kommer de att straffas.

Så här heter det i den svenska översättningen:

“Men om ni vänder er bort och överger de bud och befallningar som jag förelagt er och börjar dyrka andra gudar och faller ner för dem, då skall jag rycka upp er ur min mark som jag gav er, och detta hus som jag har vigt åt mitt namn skall jag förkasta, jag skall låta det bli till spott och spe bland alla folk.”

Detta kallas ibland för deuteronomistisk teologi, eller förbundsteologi, vilket är ett tema i Gamla testamentet. Den knyter Israels politiska välgång till folkets trohet mot Gud: När kungarna och folket följer Gud går det väl, men viker de av går det illa.

Det ska tilläggas att detta inte är den enda teologin i Gamla testamentet. Det finns gott om texter där författarna förtvivlat konstaterar att det går dem illa trots att de gjort allt rätt – bett sina böner, skyddat de fattiga och hållit sig till Gud.

Men i USA, och i synnerhet inom den kristna högern, har förbundsteologin varit central för den nationella självförståelsen. För de puritaner som korsade Atlanten på 1600-talet betraktade sig själva som ett ”nytt Israel” som ingick ett liknande förbund med Gud. De väntade sig välsignelse om de följde Guds väg, och straff om de avvek.

En nyckeltext för denna rörelse är den puritanske predikanten John Winthrops berömda predikan från 1630, där han beskriver kolonin i New England som ”a city upon a hill”. Här framträder samma tankegång. Winthrop börjar med att tala om de välsignelser som ska följa om gemenskapen förblir trogen:

“The Lord will be our God, and delight to dwell among us, as His own people, and will command a blessing upon us in all our ways, so that we shall see much more of His wisdom, power, goodness and truth, than formerly we have been acquainted with.”

Sedan kommer varningen. Och notera att till det elände som följer om man viker av hör att andra kommer att håna en – att man blir till ”spott och spe”, som det heter i Krönikeboken:

“For we must consider that we shall be as a city upon a hill. The eyes of all people are upon us. So that if we shall deal falsely with our God in this work we have undertaken, and so cause Him to withdraw His present help from us, we shall be made a story and a by-word through the world. We shall open the mouths of enemies to speak evil of the ways of God, and all professors for God's sake.”

När den amerikanska kristna högern mobiliserade för att ta klivet in i politiken under 1970-talet, tog man med sig dessa tankegångar in i maktens korridorer. Man menade att USA hade vikit av från Herrens vägar genom att hänge sig åt sex, droger och abort. Straffet kom, menade man, i form av presidentmord, Watergateskandalen, gisslandramat i Iran och nederlaget i Vietnamkriget.

TV-predikanten och den republikanske politikern Pat Robertson var en av den kristna högerens främsta företrädare under dessa år. I sin bok *America's Dates with Destiny* tecknar han en bild av landets historia som följer detta mönster: först välsignelse tack vare trohet, därefter elände till följd av att man lämnat Guds vägar.

Kapitlet som behandlar gisslandramat i Iran avslutar han på följande sätt:

“At the beginning of the decade, America had turned from her spiritual and political foundations. As a result, the nation had suffered a great loss. Her spirit had been broken, and her will to win had been dangerously crippled. But life was still left in her, and as the 1980s began, new life stirred.

In early 1980, five hundred thousand people were preparing to march on Washington in the largest demonstration of religious and moral conviction in the history of the land. Tens of millions of Americans had been praying that God would lead the nation back to her spiritual roots.

A former California governor—who liked to quote Washington, Jefferson, and Lincoln—was running a close race for the presidency. New religious and political coalitions were forming to bring about a peaceful transfer of power from those who had misled the nation to those who would bring the nation back on course again.”

Här syns inte bara den kristna högerens deuteronomistiska historiesyn, utan också vad den vill för framtiden. Målet är att väcka USA genom en väckelse som tar sig in i politiken på den allra högsta nivån. Det är det Robertson ser hända med Ronald Reagan – som han kallar “a former California governor”: En revitalisering av det kristna Amerika. Man vänder om till Gud, för att åter vinna Guds välsignelser.

Det är detta tankegods som ligger bakom det forskare kallar för kristen nationalism. Enligt denna logik måste USA förbli en “kristen nation” för att inte gå under. Därför är det viktigt att inte bara kyrkorna är kristna, utan att själva landet – nationen och staten – är det.

De evangelikala drömmer alltså om en statsburen kristendomsform som, ironiskt nog, går på tvärs med frikyrkornas ideal om kristendomen som ett fritt val och kyrkor som står fria från staten.

Det är dessa väljare och den här typen av tankegångar som Trump knyter an till genom sin bibelläsning. Det blir inte mindre tydligt av att han bjudit in till en så kallad “Rededicate Day” den 17 maj. Där ska man, har han förklarat, återinviga USA som “one nation under God”.

Det sker genom gudstjänst, bön och bibelläsning. En av de nyckelverser man planerar att läsa är just 2 Krönikeboken 7:14:

“If my people, who are called by my name, will humble themselves and pray and seek my face and turn from their wicked ways, then I will hear from heaven, and I will forgive their sin and will heal their land.”

Det är som sagt ingen slump att Trump läser Bibeln, eller att han läser just denna text. De evangelikala väljarna har öron att höra med, och de hör hans referenser till deras politiska teologi.

Därmed visar Trump att han är en av dem. När han gör det berättar han inte bara hur han ser på USA:s historia, utan han ger också löften om framtiden. Genom att skriva under på idén om att kristen fromhet är vägen till nationell styrka signalerar Trump att han kommer att arbeta för att åter göra USA till ett “kristet land”.